

፯. ዕለተ ዓርብ (ስኞላት)

ኣብ ሥነፍጥረት ብዕለት ዓርቢ “ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊ” ኸም መልክዕና ብምስልና ሰብ ንፍጠር። ዘፍ. 1፡-26 ኣብ ዝበለሉ ኣዳም ተፈጥረ፣ ድኅሪ ሹብዓተ ዓመትን ኣርብዓን ሹብዓተን መዓልቲ ኸኣ በዛ ዕለት እዚኣ ትእዛዝ ጥሒሱ ኹብ ገነት ተሰጎ። ነዚ ኹሕሳ እዚ ንምምላስ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ መስቀል ተሰቂሉ በጃና ኾነ። 13 ሕማማተ መስቀል ተቐበለ፣ ንሳቶም ከኣ እዞም ዚስዕቡ እዮም፡-

1. ኣክሊሊ ሶክ። ኣኸሊል እሾኽ ዝደፍእሉ
2. ተኩርዖ ርእስ። ብኢድ ኣይሁድ ርእሱ ዝተሃርሞ። ማቴ. 27፡-24፣
3. ተጻፍዖ መልታሕት። ተነበይ ለነ መኑ ጸፍዐክ። እናበሉ ኸም ዚጻፍዎ፣ ዮሐ፡-19፣2-4፣ ማቴ፡-27፣27።
4. ተወክፎ ምራቕ። ጡፍ ከም ዝበሉሉ፣ ኢሳ፡-50፣6።
5. ሰትየ ሐሞት። ሐሞት ዘስተይዎ፣ መዝ፡-69፣21, ማቴ፡-27፣34-48።
6. ተአሥሮ ድኅሪት። ኢዱ ንድኅሪት ዝአሰርዎ፣ ዮሐ፡-18፣12።
7. ተቀስፎ ዘባን። ዝባኑ ብሓለንጊ 6666 ዝወቕዎ፣ ኢሳ፡-50፣6።
8. ርግዘተ ገቡ። ወይፀዊረ መስቀል። የማናይ ጎድኑ ብኸኖት ተወግኦ፣ ዮሐ፡- 19፣33።
9. ኃሙሽተ ቅንዋተ መስቀል፣ ዮሐ፡-20፣25።
10. ሳዶር።
11. ኣላዶር፣
12. ዳናት፣
11. ኣዴራ፣
12. ሮዳስ፣ ማቴ፡-26፣26-28 (ትርጓሜ ወንጌል)።

እዛ ዕለት እዚኣ እዚ ኹሉ ጎይታና ዝተቐበሎ ፀዋትወ መከራ እናዘከርና ልባዊ ኃዘን ንኃዘን፣ ከምኡ'ውን ብተወሳኺ ሹብዓተ ነገራት ተፈጻሙ፡-

1. ምጥፋእ ፀሐይ። ፀሐይ ጸልመተ፣
2. ወርኒ ናብ ደም ምቕያራ፣
3. ከዋኸብቲ ረገፉ፣
4. መጋረጃ ቤት መቕደስ ኣብ ክልተ ተተርተረ፣
5. ኣኻውሕ ተጨዳ፣
6. መቓብራት ተኸፍቱ፣
7. ምወታት'ውን ተንሥኡ፣

ከምኡ'ውን እቶም ሹብዓተ ጽራሓተ መስቀል ዚባሃሉ ዝተናገረሉ ዕለት እዩ፣ ንሳቶም ድማ እዞም ዚስዕቡ እዮም፡-

1. ኣ ኣባይ ዚገብርዎ ኣይፈልጡን እዮም እሞ ኣይትኃዘሎም፣ ሉቃ፡-23፣34።
2. ብሓቂ ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ ሎሚ ኣብ ገነት ምሳይ ክትህሉ ኢኻ፣ ሉቃ፡- 23፣43።
3. እንሆ ወድኺ። እንሆት ኣዴኻ፣ ዮሐ፡-19፣26-27።
4. ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ፣ ማቴ፡-27፣46።
5. ጸማእኩ፣ ዮሐ፡-19፣30።

6. አ አበይ ነፍሰይ ናብ ኢድካ አማዕቕኻሳ አሎኹ፣ ሉቃ፡-23፣46።

7. ከሉ ተፈጸመ፣ ዮሐ፡-19፣30።

ኣብ ዕለተ ዓርቢ ብሓደ ወገን እኳ ኸፉእ ዚገብሩ እንተበዘዙ፡ ጽቡቕ ዝገበሩ'ውን ኣይተሳእኑን፣ ፍቕሩ ስሒብዎም። ቅድም'ውን እናኸዱ ዚመሃሩ ዝነበሩ። ኣብ ቅድሚ መስፍን ኣሕዛብ ጲላጦስ ቀሪቦም ካብ ዕፁ መስቀል ኣውሪዶም ንኪቐበርዎ ሓቲቶም ፍቓድ ዝረኸቡ እሞ ኣብቲ ንእኡም ኢሎም ዘዳለዉዎ ብውቕሮ ኻብ ከውሒ ዝተሠርሐ መቓብር ዮሴፍ በዓል ኣርማትያስን ኒቆዲሞስን ገኒዞም ኣብታ ዮሴፍ ንእኡ ኢሉ ኣዳልዮዎ ዝነበረ ሓዳስ መቓብር ዝቐበሩሉ ዕለት እዩ፣ ሎሚ'ውን ከምዞም ክልተ ሰባት ዝፈጸምዎ ጽቡቕ ግብሪ ክንገብር ብዕፁ መስቀሉ ይደግፈና።